

בית כנסת בני ישראל

HEGEDŰS-CSÁKY-BENÉI JISZRÁÉL ZSINAGÓGA
és
BÉT SMUÉL TANHÁZ

ZSINAGÓGAI INFORMÁCIÓK
2025. május 25– május 31.

Közvetlen link:

<https://us04web.zoom.us/j/6579029560>

ID szám: 6579029560

Password: 917838

BÉT SMUÉL TANHÁZ ZOOM ELŐADÁSAI:

25. vasárnap 18:00 Schöner Alfréd: A misztikus szám: 613 szimbolikája

26. hétfő 18:00	Zev Paskesz: Tóramagyarázat
27. kedd 18:00	Róth László: A csodarabbik nyomában
28. szerda 18:00	Darvas István: Szentírás és kommentár
29. csütörtök 18:00	Fekete László: Kántorművészet

Hétköznapi imarend

vasárnap-péntek reggel zsinagóga	08:00
vasárnap-csütörtök ZOOM	18:30
MÁJUS 26. HÉTFŐ: JOM JERUSÁLÁJIM, JERUZSÁLEM NAP	
május 28. szerda: Sziván hónap újholdja	

Sábbáti tudnivalók 2025. május 23 – május 24.

18:00	tanulás
19:00	istentisztelet a zsinagógában
09:00	szombat délelőtti istentisztelet a zsinagógában BÁMIDBÁR

Bámidbár

május 19.

אִישׁ עַל דִּגְלוֹ בְּאוֹתוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם יִחַנו לְבֵית יִשְׂרָאֵל

"Kiki a zászlajánál, atyáik házának jeleivel táborozzanak Izrael fiai."

Mózes IV.2.1

HETISZAKASZ-KOMMENTÁR:

FORRÁS: OR-ZSE RÉGI HONLAP

BÁMIDBÁR

Ezen a héten megkezdik Mózes IV. könyvének a Bámidbárnak az olvasását a zsinagógában. Jelentése: **a pusztában**. Ez a címe a Hetiszakasznak is.

A zsidók kivonulása Egyiptomból
/ Kaufmann Hagada /

A könyv tudományos elnevezése Numeri = számlálás, mert a népszámlálás kétszer is szerepel a kötetben. Mint a juhász, aki nagy vihar után megszámlálja nyáját, így az aggódó Örökkévaló a nagy tragédiák után megszámlálta Izrael gyermekeit, mennyien maradtak életben a pusztító járvány és más büntetések után. Izrael törzsei ugyanis most már fegyelmezett rendben a második év második hónapjában eljutottak Kánaán, az ígéret földjének határához. Már "csak" a honfoglalás volt hátra. És akkor tört ki a vihar. Pl. a kémek históriája, mikor tizenkét megfigyelő közül tíz az Egyiptomba, a szolgaság házába való visszafordulást javasolta, amiért is 40 év vándorlás következett és akik felnőttként látták Egyiptomot, a szolgaság országát, a hűséges Józsué és Káláv kivételével nem léphettek a Szent Földre. A Korách lázadás nyomán is elnyelt a föld 250 embert, majd a zúgolódók közül 14.700-an estek áldozatul a halálvésznek. Bileám a pogány próféta javaslatára a midjanita lányok erkölcstelenséget hoztak a táborba, melynek járvány lett a büntetése. A nyakas nép még bűnbe sodorta Aront, Mirjamot, és Mózes is, aki vétkezett, mert a sziklára sújtott, ahelyett, hogy szólott volna hozzá. Így ők sem mehettek be az Igéret Földjére, bár óriási feladatot teljesítettek a nép élén. Vigasz, hogy a könyv zárószidrái az új generációt a határon, a honfoglalás izgalmában mutatja be.

Deutsch Gábor

KOMMENTÁR

Részlet Menáchem Meron: **Az élő Biblia** című könyvéből

BÁMIDBÁR

A Tóra és az aratás ünnepe

Hetiszakaszunk minden évben megelőzi Sávuoht ünnepét, amit a Tóraadás és az aratás vagy a zsengek (Bikurim) ünnepének is nevezünk.

A demokrácia elvei alapján sok szó esik a vallás és az állam különválasztásáról. Ezt az elvet nagy általánosságban nehezen valósíthatjuk meg a zsidó vallás esetében. Ugyanis legtöbb ünnepünk, de főleg a három zárandokünnep (Pészách, Sávuoht, Szukkot) a zsidó nép történelmével és Erec Jisraél mezőgazdaságával van kapcsolatban.

Mózes felmutatja a kőtáblát

Pészách nemcsak az egyiptomi kivonulás, hanem az első aratás (árpa) ünnepe is. Szukkot a pusztában való 40 éves sátorlakást és a betakarítást ünnepli. Az előttünk álló Sávuoht pedig a Tóraadást (Szíván 6.) és ugyanakkor az aratást (búza) és a zsengek (első gyümölcsök) napját örökíti meg. Vagyis Izrael történetét és országának életét ünnepeljük. Tehát ünnepeink nemcsak vallási, hanem nemzeti ünnepek is.

Világi körök (és iskolák) Sávuoht ünnepénél a mezőgazdasági tartalmat (aratás, zsengek) hangsúlyozzák ki, és vagy egyáltalán nem vagy alig említik az ünnephez kapcsolódó Tóra, illetve a Tízparancsolat átvételét jelentő emléknapot. Ez annál is inkább súlyos hiba, mert a Tóra nemcsak vallást jelent, hanem az egész emberiség nyugati kultúrájának alapját. És amit milliók tisztelnek más népeknél, kár és bűn azt éppen nekünk elhallgatnunk a "szent" világi felfogás alapján.

A színáji Kinyilatkoztatás elsősorban a Tízparancsolatra vonatkozik. De Mózes tovább folytatta a nép tanítását a Színáj-pusztában. Hetiszakaszunk neve Bámidbár, ami annyit jelent: A pusztában. (Innen van Mózes IV. könyvének héber neve.) A szidra elsősorban Izrael népszámlálását írja le. Innen van a könyv nemzetközi neve: Numeri (számok). Izraelnek 603.550 húsz éven felüli férfia volt a pusztai vándorlás kezdetén.

Külön vették számba a levitákat, akik felváltották az elsőszülötteket a papi hivatás gyakorlásában az aranyborjú imádása után. (Egyedül a leviták nem vettek részt a bálványimadásban. (Ex. 32. fejezet)

A leviták száma 22.273 volt. Mivel az elsőszülöttek száma 273 -al több volt, ezeknek meg kellett magukat "váltani" 5 sekellel. (A mai "pidjon Rábén" eredete.) A megváltottakért összejött pénz Áháron főpapot és fiát illette.

A Tóra nem véletlenül hangsúlyozta a hetiszakasz első mondatában, hogy mind a népszámlálás, mind a mózesi tanítás a pusztában ("bámidbár") történt. Izrael a pusztában lett néppé miután megszabadult az egyiptomi civilizáció fizikai és szellemi szolgaságától. A pusztát jelentette a városi romlottságtól való mentességet, a pusztai sátor jelképe volt a tiszta egyszerűségnek és

szerénységnek, szemben a városi házak elpuhultságra való nevelésével. Mikor Jeremiás próféta korholta Jeruzsálem romlottságát; így szólt: "Bár lenne otthonom a pusztában, hogy elhagyhassam népemet." (Jer. 9/1.)

Ugyancsak Jeremiás emlékeztet a nép aranykorára, mikor ezt mondja: "Emlékezem ifjúságod szeretetére, mikor jöttél utánam a pusztában, a kietlen földön." (u.o. 2/2.) A Tórát nem kaphatta Izrael az egyiptomi városfalak és az ott uralkodó állatkultusz közepette. Csak a szabad ég alatt, a pusztában kiálthatta a nép: "megteesszük és meghallgatjuk" (Ex.19. fej.)

Legenda meséli, hogy Isten különböző népeknek ajánlotta a Tízparancsolatot. Az egyik nem fogadta el a "Ne ölj!" parancsolatot, a másik a "Ne lopj!" ígét, a harmadik a "Ne paráználkodj!" ot. Végül Izrael kérdés nélkül "megteesszük" -kel reagált Isten felhívására.

Egy másik legenda arról szól, hogy Isten a világot azzal a feltétellel teremtette, hogy tanítását, Tóráját elfogadják. Így a pusztában vándorló Izraelnek nem adta meg a választási lehetőséget, hanem mintegy kényszerítette ("a Szináj-hegyet emelte Izrael fölé" - mondja a Midrás) a Tóra elfogadására.

"És szólt Isten Mózeshez Szináj pusztájában" - így hangzik hetiszakaszunk első mondata évről-évre Sávut ünnepekor halljuk a szót, és hitet teszünk a Tóra mellett, hogy a legenda szerint biztosítuk a magunk és a világ fennmaradását.

Izrael fennmaradásához szorosan kapcsolódik az a tény, hogy mi adtuk a világnak a Bibliát. Sávut ünnepe a nép és az Ország egybetartozásának is ünnepe. Tovább kell adnunk a nemzedékeknek, hogy az aratás és a zsengék ünnepén Izrael szellemi életét, a Biblia szellemét is ünnepeljük.

Az oldalt szerkesztette:

Schöner Alfréd

בית כנסת בני ישראל

BZSH Hegedűs Templomkörzet

Benéi Jisráél Zsinagóga

1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 3.

06-30-644-9083, 06-1-340-5085

e-mail: hegedus@bzsh.hu;

<https://hegedus-zsinagoga.bzsh.hu/>

